

A

Põllumajandusline Keskühisus „Estonia“.

—o—o—

Kontor:

Tallinn, Jaani tän. № 6.

Telef. 8-55.

Põlluharijatele, — Ühistegelastele!

Soov ülemaalse põllumajanduslise Keskkorralduse loomiseks, ühistegelisel alusel, on vana. Ka kordaläinud katseid on olnud, missugustest kadunud Dr. A. Eisenschmidt'i töö Tartu Majanduse Ühisuse tiiva all kõige lootuserikkamaid tagajärge töötas, kuid sõja lahti puhkemise ja oma teguvõimsa juhi kaotamise tagajärjel, siiski kokkuvarisema pidi. Nüüd on olud, põllumajanduslise organiseerimise töö jätkamiseks väga palju muutunud, paranenud, kuid ühtlasi ka nõudmised riiklises ja rahvumajanduslikes suhtes põllupidajate vastu kasvanud, missuguseid nõudmisi ainult hästi põhjalikum põllumajandus oma laialise ühistegelise organisatsiooni ja ajanõuetele vastava Keskkorralduse abil kanda suudab.

Seda silmaspidades on Üleriiklise Põllumeeste Esituse ettepanekul, Ühispiimatalituste Keskühisus „Estonia“ põhikiri 19. märtsi peakoosoleku poolt maksusetaks tunnistatud ja uus, palju avaram „Põllumajanduslise Keskühisuse „Estonia“ põhikiri vastuvõetud ja Tallinna-Haapsalu Rahukogu poolt 31. märtsil s. a. № 246 all registreeritud.

Uus Põllumajandusline Keskühisus „Estonia“ tahab olla suurkaubanduslikeks keskkohaks Eesti põllumehele, kogudes oma ümber kõiki põllumajanduse alal töötavaid kaubanduslisi ja tööstuslisi ühisusi, seltsisid, kogusid, ja üksikuid põlluharijaid. Oma avara põhikirja juures, võib „Estonia“ igasuguseid põllu, karja ja metsa saaduseid ümbertöötada ja sise, kui ka välisurgudele müügile toimetada. Sel teel saadud välis valuuta eest aga põllupidajatele igasuguseid põllutööriistu, masinaid, kunst-väetisaineid, karja jõutoitusid j. n. e. j. n. e. otsekohestest valmistus hallikatest muretsedes. Seda kõike suudab „Estonia“ arusaadavalt ainult siis teostada, mitte soovitavaid, põllumehe arvel elavaid „kauba saksu“ kõrvaldades, kui „Estonia“ ümber kõik põllumajanduse alal töötavad ühisused, seltsid, kogud ja tüsedamad arusaajamad põllupidajad ennast koondavad ja osamaksude omandamise teel, suuremad kapitalid liikuma panevad.

Nüüd, kus ka riiklise kaubandusega katsed tehtud, teades kuidas see põllumeeste naha peal sündis ja nähes, kuidas praegu linnades kõiksugused aktsia-ühisused, kui seened elule tekkivad ja visalt ennast maksma pannes, meie põllutöörigis rohkesti teenida tahavad, peaks küll igale põllupidajale selge olema: aita iseennast, ühistegelisel alusel!

2
Tartu Ülikooli
Raamatukogu

198069

ARHIIVKOGU

657471496

Teadku iga põlluharija, et täielikult vabadena, ennast, omal kaunil, väikepõllumeeste kodumaal, ikkagi ainult siis võime tunda, kui targa loova töö ja suurejoonelise, ühistegelise organisatsiooni abil, majanduslisele iseseisvusele jõuame. Käesolev aeg Eestis, kohustab põllumeest oma Põhjamaa naabrite poolt tallatud radades palju julgemalt ja energilisemalt astuma, ja sellepärast on ka Põllumajanduslise Keskühisuse „Estonia“ loomiseks aeg jõudnud.

Põllumajanduslise Keskühisuse „Estonia“ liikme kandidatisid võtavad vastu järgmised pangad ja ühisused:

Tallinnas: „Estonia“ kontor, Jaani t. № 6.

Tartus: I. Laenu-Hoiu Ühisus.

„ Kauba Pank.

Viljandis: Sakala Pank.

„ Põllum. Seltsi Kaubanduse Osakond.

Pärnus: Pärnu Pank.

Rakveres: Viru Pank.

Paides: Vastast. Krediit Ühisus.

Võrus: Vastast. Krediit Ühisus.

Valgas: Vastast. Krediit Ühisus.

Haapsalus: Vastast. Krediit Ühisus.

Mõisakülas: Mõisaküla Ühispank.

Põltsamaal: Vastast. Krediit Ühisus.

Kuressaares: Saarte Pank.

Abjas: Halliste Laenu-Hoiu Ühisus.

Kilingi-Nõmmes: Saarde Laenu-Hoiu Ühisus.

Tõrvas: Helme Laenu- ja Hoiu-Ühisus.

Türi-Allikul: Türi Laenu- ja Hoiu-Ühisus.

Suures-Jaanis: Suure Jaani Laenu- ja Hoiu-Ühisus.

Pilistveres: Pilistvere Laenu-Hoiu Ühisus.

Võhmas: Võhma Majanduse Ühisus.

Töö ootab mehi! Tere tulemast Põllumeestele, — Ühistegelastele!

Aupaklikult

Põllumajanduslise Keskühisuse

„Estonia“ Juhatus.

#217

Teadaanne.

Soovin astuda Põllumajanduslise Keskühisuse „ESTONIA“ liikmeks, omandades äriosa.

Sisseastumise maksu äriosa pealt marka ja osamaksu äriosa eest marka maksan ajutise kviitungi vastu

Põllumajanduslise Keskühisuse „Estonia“ arvele.

.....1921 a.

Allkiri

Täielik adress:

Teadaanne tuleb sinna panka ehk ühisuseesse, kus „Estonia“ liikme kandidaatidid vastu võetakse, ühes sissemaksetavate summadega edasianda.

Väljavõte Põllumajanduslise Keskühisuse „Estonia“ põhikirjast.

§ 1.

Põllumajanduslise Keskühisuse „Estonia“ ülesanded on:

- a) oma liikmete põllu, karja ja metsa saaduste müügile toimetamine;
- b) igasuguste põllumajanduses leiduvate tootesainete ümber töötamine;
- c) ümbertöötamise abinõude, masinate ja materjalide muretsemine;
- d) õpetuse ja juhatuse andmine, kui ka saaduste valmistamise ja liikmete päralt olevate asutuste järelevalve.

§ 2.

Tähendatud eesmärgi kättesaamiseks on Keskühisusel õigus:

- a) kaupade alalhoidmise ja müümise jaoks oma ladusid, kontorid, magasinisid, agentuurisid ja asutusi avada, kui ka neid üürida, sise ja väljamaal;
- b) igasuguseid tootesainete ümbertöötamise ja valmistamise asutusi elule kutsuda;
- c) kõrvaliste isikute ja asutustega mitmesuguseid lepinguid Keskühisuse asjus teha, kui ka iseäranis kohustusi oma peale võtta, mis Keskühisuse sihile vastavad, laenusid teha ja osavõtta teistest ettevõtetest;
- d) Keskühisuse ülesannete täitmiseks liikumata varandust omandada, seda müüa ja panti panna;
- e) eriteadlasi ametisse kutsuda, kes Keskühisuse liikmetele nõu ja juhatust annaks;
- f) korraldada oma liikmete varade vastastikust kinnitust;
- g) korraldada ettelugemisi, kursusi, näitusi, nõupidamisi ja kongressa põllutöösaaduste ümbertöötamise ja kaubanduse alal;
- h) võtta ette äkilisi ja perioodilisi revideerimisi Keskühisuse liikmete päralt olevates asutustes ja majapidamistes.

§ 7.

Keskühisuse liikmeks võetakse vastu kõik Eestis asuvad põllumajanduse alal tegevad ühisused, seltsid ja isikud, missuguste õigused üleüldiste maksvate seaduste põhjal mitte kitsendatud ei ole.

Ühisus, kes Keskühisuse liikmeks astuda soovib, peab seda kirjalikult juhatusele teatama, kuna vastuvõtmise asja Nõukogu otsustab, juhatuse sellekohasel ettepanekul.

§ 8.

Keskühisuse liikmeks astuja ühisus, selts ehk isik maksab sisseastumise maksu, mille suurus iga äriosa pealt üleüldise koosoleku poolt ära määratakse, kuid mitte alla 50 marga olla ei või ja äriosa 1000 marga suuruses.

§ 10.

Igal liikmel, kellel omandatud vähemalt üks äriosa, on üleüldisel koosolekul üks hääl. Peale selle arvatakse iga omandatud kümne äriosa kohta üks hääl juure, kuid üle viie hääle ei tohi ühelgi liikmel olla.

